Hukuk Bölümü 2008/293 E., 2009/182 K.

"İçtihat Metni"

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı SSK Erzincan Sigorta İl Müdürlüğü'nün (Devredilen) 8.3.2007 gün ve 6135 sayılı üç ayrı işlemiyle, 2001 yılının Ocak ila 2004 yılının Ekim ayları için işsizlik ve gecikme zammı toplamı olan 1.586,40YTL, 2002 yılının Şubat ayı için damga miktarı 483.-YTL ve 2001 yılının Ocak ila 2004 yılının Ekim ayları için prim ve gecikme zammı toplamı olan 14.854,68YTL'nin ödenmesi gerektiği hususu davacıya bildirilmiştir. Davacı tarafından bu işlemlerin tebliği üzerine yapılan itiraz, Ünite İtiraz Komisyon Başkanlığınca reddedilmiştir.

Davacı vekili, bu işlemlerin iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ERZİNCAN SULH CEZA MAHKEMESİ; 1.5.2007 gün ve Müt.:2007/390 sayı ile, başvuran vekilinin, müvekkili hakkında Erzincan Sigorta İl Müdürlüğü tarafından verilen 8.3.2007 tarih ve 6135 sayılı 14.854,68YTL'lik prim borcu ve yine aynı tarih ve sayılı 1.586,40YTL'lik işsizlik prim cezası ile aynı tarih ve sayılı 483,00YTL damga vergisi cezası kararlarının kaldırılmasını talep ettiği, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinde, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir" şeklinde düzenleme getirildiği ve sulh ceza mahkemesinin görevine giren hususların tespit edildiği, buna göre sulh ceza mahkemesinin görevinin, idari yaptırım kararlarına ve/veya mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin kararlara yapılan itirazlara bakmak olduğu, bununla birlikte 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 54. maddesinde, "...

...idari para cezası verilir. İdari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde Kuruma ödenir veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler idari yargı yoluna başvurabilirler. Yargı yoluna başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz...

..." şeklinde düzenleme getirildiği, yine 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Yasa ile değişik 3. maddesinde ise, "...

...Bu Kanunun a)İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde," şeklinde düzenleme getirildiği, bu bilgiler ışığında talebe bakıldığında, başvuran hakkında aynı tarih ve numaralarla prim borcu alacağı ve gecikme zammı, işsizlik prim borcu alacağı ve gecikme zammı ile damga vergisi alacağı için Kurum tarafından ödeme emrinin başvurana gönderildiğinin görüldüğü; idari yaptırım kararı olmadığından bu işlemlerin iptali istemlerinin (gerek kendi yasal düzenlemesinde gerekse 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3 ve 27. maddesindeki düzenlemeler ışığında) yargı yerinin hukuk mahkemeleri ile idari yargıya ait olduğu anlaşıldığından, Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle başvuran hakkında Erzincan Sigorta İl Müdürlüğü'nce uygulanan a) 8.3.2007 tarih ve 6135 sayılı 14.854,68YTL'lik prim borcu ve gecikme zammı, b) 8.3.2007 tarih ve 6135 sayılı 1.586,40YTL'lik işsizlik prim borcu ve gecikme zammı ile c) 8.3.2007 tarih ve 6135 sayılı 483,00YTL'lik damga vergisi kararına karşı yapılan itirazın 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince Mahkemelerince incelenecek kararlardan olmadığından görev yönünden reddine, başvuranın bu hususta 1) a bendine ilişkin işlem için hukuk mahkemesinde (iş mahkemesinde), 1)b ve c bentlerindeki işlemler için ise idari yargıda dava açmakta muhtariyetine karar vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, 8.3.2007 gün ve 6135 sayılı 1.586,40YTL işsizlik pirim borcu ve gecikme zammı tahakkuk ettirilmesine yönelik işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SİVAS İDARE MAHKEMESİ; 22.5.2008 gün ve E:2007/1893 sayı ile, davacı A. G. vekili tarafından davacıya 1.586,40YTL işsizlik prim borcu ve gecikme zammı tahakkuk ettirilmesine ilişkin 8.3.2007 tarih ve 6135 sayılı işlemin iptali istemiyle Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na karşı dava açıldığı, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 49 ve 54. maddelerinden ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 79. maddesinden söz ederek, dosyanın incelenmesinden, davacıya 1.586,40YTL işsizlik prim borcu ve gecikme zammı tahakkuk ettirilmesine ilişkin 8.3.2007 tarih ve 6135 sayılı işlem aleyhine Erzincan Sulh Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 1.5.2007 gün ve Müteferrik No:2007/390 sayılı kararla, idari yaptırım kararı niteliğinde olmayan ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 54. maddesi uyarınca tahakkuk ettirilen idari para cezasına karşı idari yargı yoluna başvurulması gerektiğinden bahisle uyuşmazlığın idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddedildiği ve anılan kararın itiraz edilmemek suretiyle 29.5.2007 tarihinde kesinleştiği, bunun üzerine de bakılmakta olan davanın açıldığının anlaşıldığı, bu durumda, ortada idari para cezası tahakkuk ettirilmesinden doğan bir dava bulunmadığı anlaşılmış olup (kaldı ki Erzincan Sulh Ceza Mahkemesi'nin kararına dayanak olarak aldığı 4447 sayılı Yasa'nın 54. maddesi uyarınca verilen idari para cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabileceğine ilişkin hüküm 8.2.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Yasa'nın 578. maddesi ile Kanun metninden çıkartılmıştır), 506 sayılı Yasa'nın 79. maddesi uyarınca resen tahakkuk ettirilen işsizlik prim borcu ve gecikme zammından doğan uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin adli yargı olduğu sonucuna ulaşıldığı, bu nedenlerle Mahkemelerinin görevine girmeyen ve ilgili adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilen bu davada görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Turan KARAKAYA, Nüket YOKLAMACIOĞLU, Serdar AKSOY ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 6.7.2009 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

İdare Mahkemesince, anılan Yasanın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında 8.3.2007 gün ve 6135 sayılı 1.586,40YTL işsizlik pirim borcu ve gecikme zammı tahakkuk ettirilmesine yönelik işlem yönünden doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı hakkında tahakkuk ettirilen işsizlik primi ve gecikme zammının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 49. maddesinde, "Sigortalı işçilerin, işverenlerin ve Devletin her ay için ödeyecekleri

işsizlik sigortası primlerinin hesabı, günlük kazancın ve sınırlarının belirlenmesi, prim belgeleri, işsizlik sigortası primlerinin ödenmesi, ödenmeyen primler ve cezalar için düzenlenecek belgeler, yeni işverenin sorumluluğu, teminatın ve hakedişlerin prim borcuna karşılık tutulması, yersiz olarak alınan primlerin iadesi hususlarında 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83 ve 84 üncü maddeleri hükümleri uygulanır" denilmiş olup; maddenin 17/4/2008 gün ve 5754 sayılı Kanun'un 90. maddesi ile değişik şeklinde de, işsizlik sigortası primleri ile ilgili olarak; 5510 sayılı Kanunun 80, 82, 86, 88, 89, 90, 91, 93 ve 100 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. 5754 sayılı Kanun 1.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun "Prim belgeleri" başlıklı 79. maddesinin yedinci fıkrasında(Değişik yedinci fıkra: 29/7/2003-4958/37 md.), "Fiilen veya iş yeri kayıtlarından tespit edilecek her türlü bilgiden ya da kamu kuruluşları tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden çalıştığı tespit edilen sigortalılara ait olup, bu Kanun uyarınca Kuruma verilmesi gereken belgelerin yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde, bu belgeler Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı sigorta primleri Kurumca tespit edilerek işverene tebliğ edilir", sekizinci fıkrasında ise, "İşveren, tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili Kurum ünitesine itiraz edebilir. İtiraz tahsilatı, durdurur. İtirazın reddi halinde, işveren kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde yetkili mahkemeye başvurabilir. Yetkili mahkemeye başvurulması prim borcunun tahsil ve takibini durdurmaz" ve aynı Kanunun 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uzlaşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmü yer almıştır.

Ancak, 506 sayılı Kanun'un yukarıda sözü edilen maddeleri 31.5.2006 gün ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

5510 sayılı Kanun'un 86. maddesinin yedinci fıkrasında(Değişik yedinci fıkra: 17/4/2008-5754/50 md.), "Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca, fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitlerden ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden çalıştığı anlaşılan sigortalılara ait olup, bu Kanun uyarınca Kuruma verilmesi gereken belgelerin yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde, bu belgeler Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı sigorta primleri Kurumca tespit edilerek işverene tebliğ edilir. İşveren, bu maddeye göre tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde, ilgili Kurum ünitesine itiraz edebilir. İtiraz, takibi durdurur. İtirazın reddi halinde, işveren kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Yetkili mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz. Mahkemenin Kurum lehine karar vermesi halinde, 88 inci ve 89 uncu maddelerin prim borcuna ilişkin hükümleri uygulanır" ve 101. maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" hükmü yer almıştır. 5510 sayılı Kanun'un sözü edilen maddeleri 1.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

Olayda, idari para cezası tahakkuk ettirilmesinden doğan bir dava bulunmadığına göre, 4447 sayılı Yasa'nın 49. ve 506 sayılı Yasa'nın 79. maddesi uyarınca resen tahakkuk ettirilen prim borcundan doğan uyuşmazlıklara bakmakla, daha önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda işaret edildiği gibi, 5510 sayılı Yasa'nın 86. ve 101. maddeleri uyarınca iş mahkemesi görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının, 1.586,40YTL işsizlik pirim borcu ve gecikme zammı tahakkuk ettirilmesine yönelik işlem yönünden kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Sivas İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Erzincan Sulh Ceza Mahkemesi'nin 1.5.2007 gün ve Müt.:2007/390 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ, 1.586,40YTL işsizlik pirim borcu ve gecikme zammı tahakkuk ettirilmesine yönelik işlem yönünden KALDIRILMASINA, 6.7.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.